

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: FUCHS ENDRE.
Felelős kiadók: Ifj. Rónai Frigyes és Pandur Béla.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitólát ára 5 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
számítanak.

A vagyonsváltás.

A Köszeg és Vidéke összeallította Gratzl Gyula
tákp. pénztáros.
Folytatás.

Az ipari üzemek vagyonsváltása.

Ide tartozik az ipari vállalatok vállalati vagyona az 1921 évi április 1-i állapot szerint, továbbá az 1921. március 1-e után bejegyzett ipari részvénytársaságok és szövetkezetek is e váltás alá tartoznak. A korábban bejegyzettek, továbbá az 50.000 koronánál kisebb vagyonnal rendelkező vállalatok mentesek e váltás alól.

A megállapított vagyon 10%-a képezi a váltásösszeget. A vállalat vagyona alatt értendő a telek, az épületek, a berendezés, a fogatok, az anyagkészlet, a félgyártmányok, a készárúk, továbbá a kint levő követelések összege. A 10 lőerőnél kisebb hajtóerőjű s 25 munkánál kevesebbet foglalkoztató üzemek váltása a kereskedelmi árukészletek váltása szerint állapíttatik meg. Az ennél nagyobb vállalatok váltása pedig a következők szerint: Az 1913—1919 évek hozadékából levonandó a legjobb és a legrosszabb évi eredmény s a fennmaradó öt átlag-év eredménye 3%-al tőkésített. Ha az átlaghozadék 100.000 koronát el nem ér, 4%-al tőkésített. Berbevevett üzemek hozadékát a bérösszeg képezi. A végrehajtási utasítás szerinti határidőn belül vallomás adandó be, minek elmulasztása külön 25% pótlékot von maga után.

A különféle ingóságok vagyonsváltása.

Ide tartoznak a butorok, ékszerek, arany- és ezüstművek, autók, kocsik, háts- és versenylovak stb. és fizeti minden magyar és külföldi állampolgár, aki vagyonadót tartozik fizetni, azok kivételével, akiknek adóköteles vagyona 20.000 koronánál kisebb. Zongora, pianino, harmonium, tekeasztal, szőnyegek, műkincsek, arany- és ezüstművek, ékszerek, drágakövek, hintók, hintó- és hátslovak után váltásösszeg jár. Az államnak ajándékozott és állami felügyelet alatt álló műkincsek váltásmentesek. A váltás alapja a bevalláskor létező összes ingó vagyontárgyak értéke.

Butor után 30.000 koronától 100.000 K-ig 3%, 500.000 koronáig 5%, egymillióig 8% a váltásösszeg. Szőnyegek, műtárgyak, műkincsek 100—50.000 koronáig az összérték 5%-a, 200.000 koronáig 8%, egymillió koronáig 10%. Egemillióssal összértékén felül 15%; arany- és ezüstműveknél 1000 kor. felül 10% a váltásösszeg. Ékszerek, drágakövek után 15% fizetendő, ha értékük 1000 K-át meghalad. Érték alatt a beszerzési ár értendő. 6 lőerőjű motoros jármű után lőerőnként 1500 korona; 6 lőerőnél erősebb jármű után lőerőnként 2000 korona jár. Kétlovas kocsik váltásösszege rendezett tanácsú városokban 2000 korona, nagy- és kisközségekben 1000 korona. Versenylovak után darabonként 25.000 korona fizetendő. Az 1920. december 31-i állapotról vallomás adandó.

A betétek vagyonsváltása.

Az 1921 évi XV. törvénycikk szabályozza a betétsváltást, mely szerint az 1000 koronás és ezer koronán aluli betétek váltásmentesek, míg 1000 koronától 10.000 koronáig a betét 5%-a, 10.000 koronán felül 50.000 koronáig a betét 10%-a, 50.000 koronán felül 100.000 koronáig a betét 15%-a, 100.000 koronán felül pedig a betét 20%-a a váltás. Váltásmentesek még a községek, városok, törvényhatóságok, valamint oly testületek és intézmények betétei, melyek a közjótékony, a kultúra, az aggsegélyezés stb.

szolgáltatásban állanak. Jelíges vagy betűre elhelyezett betétek után a váltásösszeg, tekintet nélkül a betét nagyságára, 20%-ot tesz ki. A betét összegére az 1920. december hó 19-i állapotról az irányadó. A háború kezdete előtt már fennállott betétek után 100.000 koronáig a megállapított kulcsoknak csak a fele fizetendő, szint-ugy a hősi halált haltak, eltűntek vagy fogságba kerültek 1918. okt. 15-ig elhelyezett betétei után is. A rendes váltásösszeg fele fizetendő az elmenekült magyar állampolgárok oly betétei után is, mely betétek 1919. november 1. óta helyeztetek el. — A betéteknek a takarékpénztárak, bankok és szövetkezetek által zárolt 20%-a a fenti kivételes esetektől eltekintve, tehát csupán a 100.000 K-át meghaladó betéteknél fog teljes egészében fennállani, míg az ennél kisebb betéteknél az arányos rész a váltásösszeg kiszámítása és befizetése után ismét a betevők rendelkezésére fog állani.

• Az árukészletek vagyonsváltása.

Ez a törvény a kereskedő áruraktárát vonja váltás alá, míg egyéb vagyona után a kereskedő a váltástörvény azon cikkelye szerint adózik, amelyhez a vagyonrésze tartozik. Az áruraktár terhelő igazolt tartozás az árukészlet értékéből levonható, viszont a kereskedő kintlevő követelése ehhez hozzáadandók.

Váltás alá kerül a kereskedő Magyarország területén levő árukészlete a felszerelési és berendezési tárgyakkal együtt, ha az összesen legalább 30.000 kor. értéket képvisel. Adóslevél, váltó, pénz nem tartoznak ide, azonban a bizományi áruk váltás alá esnek. Nem változtat a váltás-kötelezettségen az a körülmény, hogy az áru a kereskedő saját raktárában vagy másutt, pl. közraktárban tárolt-e, avagy vasuton, hajón van-e az. A bizományi áru váltása az áru kétharmadának 10%-a. A bizományos ily megadóztatása nem lehet a legkifogástalanabb megoldás, mert nem lett volna nehez a tulajdonost ezzel megterhelni. Hogy a javaslat mégis így intézkedik, annak egyik oka bizonyára a külföldről származó bizományi áruk direkt megadóztatásának lehetősége lesz.

Nem esik vagyonsváltás alá oly helyi részvénytársaságok és szövetkezetek árukészlete, amelyek 1921. március 1-ig bezárolag cégjegyzéve lettek, miután ők a váltást egész alaptőkéjük után a részvényvagyonsváltásnál röjék le. 1921. március 1-e után cégjegyzett ily cégek azonban fizetik azt, minthogy rájuk a részvényvagyonsváltás nem vonatkozik. A bizományi- és náluk beraktározott minden áruért azonban kivétel nélkül minden részvénytársaság és szövetkezet köteles a váltást megfizetni, bármikor lett a cégjegyzékbe bevezetve.

A váltás alól mentesek még az állam és községek üzei, illetve áruaktárak, ha a vállalat kizárólag az ő kezelésükben van. Mentés még minden oly árukészlet, amelynek 1921. április 1-i értéke 30.000 koronán alul volt. Ha az áruaktár teljes egészében 1920. december 31.-én tüzkár ellen biztosítva volt, azon esetben a biztosított összeg képezi a váltásalapot. Ha tüzkár ellen nem, vagy csak részben volt biztosítva az árukészlet, azon esetben az 1920. december 31.-én felvett leltár szerinti érték képezi az alapot. Tüzkárbiztosítás és leltár hiányában az 1921. április 1-i készlet vétetik alapul. A kellően igazolt árutartozások összege a leltár és a kintlevő követelések együttes összegéből levonható, s ezzel a váltásalap csökken.

A váltás kulcsa a számításba jöhető áru-készlet értéke kétharmadának 10%-a, míg a

követelések után azok teljes összegének 10%-a, a követelések összegéből az 1. rész tehát le nem vonható. Ha tehát egy kereskedő árukészlete pl. 50.000 kor., követelése 20.000 kor., árutartozása 10.000 kor., a váltás-köteles vagyon 50.000 + 20.000 — 10.000 = 60.000 korona. Ezen értékéből a fennálló 20.000 korona követelés után 10%, míg a fennmaradó 40.000 kor. kétharmadrészenek vagyis 26667 koronának 10 százaléka lesz a váltás-köteles vagyon. Fizet tehát: 2000 + 2667 = 4667 koronát.

A váltás kivétele a már kiállított vagyonsváltás összeírásai ivék alapján történik. Bevallást a pénzügyigazgatóság külön felhívására kell csak beadni, kivéve azon esetet, ha az összeírás iv még nem lett volna kitöltve. A kívánt bevallás-beadásának elmulasztása esetén külön 25 százalékos pótlék fizetendő. A vallomás a felhívástól számított 30 napon belül beadandó. A kivétel 15 napon belül birtokon kívül megfellebbezhető.

Gyógyszertárak az árukészletek vagyonsváltása alá tartoznak.

A kivett váltásösszeg a kivételt követő 15-ik napon esedékes és megszakítás nélkül 6 havi egyenlő részletekben fizetendő be. A váltás fele 30 napon belül saját jegyzésű nosztrifikált hadikölcsön kötvényekben vagy pénztárjegyekben fizethető be.

A bizományost a megbízó helyett fizetett váltásösszeg erejéig zálogjog illeti meg. Ha megbízója a váltásösszeget felhívására két hónapon belül meg nem fizeti, magát a keres. törvény szerint előírt módon követelése erejéig a bizományban birt árukból kielégítheti.

Az államadóssági kötvények vagyonsváltása

Ez a törvény két részre oszlik. Egyik része szabályozza a háború előtti államkötvények váltását, a második pedig a háború alatt kibocsátott kötvények váltása iránt intézkedik. A háború előtti papírok, melynek a koronajáradék, a földtehermentességi kötvény, az aranyjáradék stb. vagyonsváltása olyképen történik, hogy a kötvények névértéke 20%-ának megfelelő mennyiséget természetben kell beszolgáltatni, vagy készpénzben befizetni, míg a háborús kötvények — a hadikölcsönök, pénztárjegyek — váltása fejében azok névértéke lesz a váltásösszeggel leszállítva.

A háború előtti kötvények váltásának két lerovási módja között a váltás-köteles szabadon választhat. A pénzügyminiszternek letétben levő címletek iránt azon esetben, ha azok tulajdonosa 1921 augusztus 1-ig nem intézkedik, a lerovás módja fölött a pénzügyminiszter választhat szabadon.

Maga a váltás azt terheli, aki a kötvényeknek 1921 június 26.-án tulajdonosa volt. A háború előtti kötvények a váltás lerovása céljából vidéken 1921 július 10. és augusztus 30.-a között az adóhivataloknál benyújtandók. A benyújtáshoz szükséges jegyzet két példányban állítandó ki. A készpénzben kívánt lerovási mód a jegyzékben külön megnevezendő. Ha a lerovási összeg kötvényekben nem róható le, azon esetben készpénzben fizetendő be. Az adóhivatal az átvettelt az egyik jegyzékben elismeri és a félnek kiadja. A 4%-os magyar aranyjáradék minden százforintja 253 koronával lesz beszámítva.

A lerovás erre készült bélyegjegyek felragasztásával történik s a fél a kötvényeket már így kapja vissza. A beszolgáltatáskor az összes szelvények is beadandók.

A váltásmentességet élvező részvénytársaságok és szövetkezetek kötelesek az 1921 január 1-e előtt tulajdonjoggal megszerzett és azóta állandóan tulajdonukban tartott kötvényeiket 1921

Egyes szám ára 2 korona.

szepember 15.-ig a Pénzügyi Központnak bejelenteni. Az 1921. július 1.-én valamint az ez után esedékes szelvények csak a lerová után válthatók be. A névre szóló és kötményezett nem háborús címleteket lerová végett nem kell benyújtani s ezek 1921. július 1.-től kezdődő szelvényei 80%-al váltatnak be.

Váltsághiteles háboru előtti kötvények a következők: a 4 százalékos aranyjárdék, 4 százalékos koronajárdék, 4 $\frac{1}{2}$ százalékos járadék, 4 $\frac{1}{2}$ százalékos törlesztési járadék, 3 $\frac{1}{2}$ százalékos járadék, 4 százalékos földtehermentesítési kötvény, 4 százalékos Budapest-pécsi vasúti elsőbbségi kölcsön, 4 százalékos tiszai és szegedi kölcsön, 5 százalékos márká-pénztárjegyek, 5 $\frac{1}{2}$ százalékos magyar pénztárjegy 1916-ból.

A hadikölcsönök váltás-lerovása akként történik, hogy az 50 és 100 koronás címletek névértéke 15 százalékkal lesz, az 50 koronás 42-50 koronára, a 100 koronás pedig 85 koronára. Az 1000 koronás és ennél nagyobb címletekből 20 százalék lesz leírva, az 1000 koronás kötvény névértéke tehát 800 korona, az 5000 koronásé 4000 korona lesz és így tovább a többi is. Az 1921. július 1.-től és később esedékes kamatok szintén ily arányban kevesebb értékben kerülnek beváltásra.

A névre szóló és kötményezett hadikölcsönök eredeti névértékük $\frac{1}{3}$ részére szállanak alá s 1921. július 1. napján és azután esedékes szelvényeik ugyanily arányban kerülnek beváltásra.

Részvénytársaságok és szövetkezetek 1921. szeptember 15.-ig a Pénzügyi Központnak bejelenteni tartoznak váltásmentes hadikölcsön kötvényeiket. Ezek 5%-os könyvadósságá, esetleg 5%-os új kötvényekre fognak kicseréltetni. A benyújtásig a csökkentett kamatban részesülnek, az 5%-ig történő kamatkiegészítést a benyújtás után kapják meg.

A pénzügyi intézetek az 1921. január 1.-e előtt nyújtott lombardkölcsönrel terhelt hadikölcsönökről kimutatást adnak be. A kölcsönrel igénybe nem vett, valamint a váltásösszeg levonása után fennmaradó részösszeg után a pénzügyminiszter a pénzügyi intézet kívánsága szerint vagy könyvadósságot vállal a pénzügyi intézet javára, vagy más kötelezvényt ad érte.

Közalapok stb. és külföldiek a tulajdonukat képező hadikölcsönkötvényeiket 1921. augusztus 31-ig a Pénzügyi Központnak bejelenteni tartoznak. Ugyanezekről az illető pénzügyi intézetek 1921. szeptember 15.-ig adnak be jelentést ugyancsak a Pénzügyi Központnak.

E kötvények 5%-os új címletekre lesznek kicserélve s ezek kiadásáig esedékes szelvények a csökkentett érték szerint kerülnek beváltásra; a kamatnak 5%-ig való kiegészítése iránt szintén akkor történik intézkedés.

A bankjegy felülbélyegzésből származó Pénztári elismervények nem kerülnek vagyonszállás alá s ezekről a pénzügyminiszter külön rendeletben fog intézkedni.

Az államkölcsön-címletek szelvénybeváltása

Az ezidőszert figyelembe jöhető ily szelvények 2 nagy csoportra oszthatók: az 1919. évi és meg régebben esedékes szelvényekre és az 1920. január 1. után esedékes szelvényekre.

A pénzügyminiszter 2996/1921. szám alatt rendeletet tett közre, mely szerint az államadósságról szóló törvény értelmében az 1919. évi és korábbi beváltatlan államkölcsön-szelvények 3 százalékkal kerülnek beváltásra. Ide tartoznak a 4 százalékos magyar aranyjárdék, a 4 százalékos magyar koronajárdék, 3 $\frac{1}{2}$ százalékos m. koronajárdék, a 4 százalékos m. földtehermentesítési kötvény, a tiszaszabályozási kölcsönkötvény, a 4 $\frac{1}{2}$ százalékos törlesztési járadékkölcsön, az 5 $\frac{1}{2}$ százalékos m. áll. pénztárjegy, az 5 $\frac{1}{2}$ százalékkal kamatozó magyar járadékkölcsön, az 5 százalékkal kamatozó m. pénztárjegykölcsön és a 6 százalékkal kamatozó m. kir. járadékkölcsön (hadikölcsön) szelvényei. A névre szóló kötvények 1920. január 1.-e előtt esedékes volt szelvényei szintén 3 százalékkal váltatnak be.

A háboru előtti szelvényes címleteknek 1921. július 1.-től kezdve esedékessé váló szelvényei csak a 20 százalékos vagyonszállás lerovása után válthatók be. A háboru előtti állami címleteknek névre szóló és kötményezett darabjai utáni 1921. június 1. napjától kezdve esedékessé váló szelvényei csak 80 százalék értékig fizettetnek ki.

A háborus államadósságok (hadikölcsönök) szelvénykamata a vagyonszállás következtében 1921. július 1.-től kezdődőleg alábbiak szerint csökken:

A 6 százalékos hadikölcsön-szelvényeknél: az 1 K 50 filléres szelvény lesz 1 K 28 fillérre, a 3 koronás szelvény 2 K 55 fillérre, a 30 koronás szelvény 24 koronára, a 150 koronás szelvény 120 koronára, a 300 koronás szelvény 240 koronára.

Az 5 $\frac{1}{2}$ százalékos szelvényeknél: a 2 K 75 filléres szelvénykamata lesz 2 K 34 fillérre, a 27 K 50 filléres szelvény 22 koronára, az 55 K szelvény 44 koronára, a 137 K 50 fill. szelvény 110 koronára, a 275 K szelvény 220 koronára, az 1375 K szelvény 1100 koronára.

Az 5 százalékos állami pénztárjegyeknél: az 50 koronás szelvény lesz 40 koronára, a 125 koronás szelvény 100 koronára, a 250 koronás szelvény 200 koronára; az 1250 koronás szelvény 1000 koronára.

A háboru előtti címletek szelvényei, az 1919. évi és korábbiak kivételével mint-hogy a kötvények névértéke nem csökken, a szelvények névértéke is változatlan marad s eredeti összegük szerint kerülnek beváltásra.

A szelvények csak igazoltan magyar állampolgároknak oly kötvényei után fizettetnek ki, amelyek magyar területen őriztetnek s e célból minden szelvénybeváltáshoz a hatóság ily igazolása beszerzendő.

Helyreigazítás. A múlt vasárnapi közlemény 3-ik hasábjának első sorában sajtóhiba miatt 70% helyett 75% olvasandó.

Hirdetmények.

Azon természetes és jogi személyek figyelmét — kik bármiféle szolgálati illetmény vagy nyugellátás kifizetésére kötelezve vannak — felhívom, hogy a jövedelmi adó céljára szolgáló kimutatásaikat 1921. július 30. ig adják le. Részletes utasítást a több helyen kifüggesztett hirdetmények tartalmaznak.

Az 1920/1. évi jövedelem és vagyonszállásához a nyomtatványok beérkeztek. Felhívom ezért a vallomás adására kötelezett felhívom, hogy vallomásukat 1921. július 31-ig saját jól felfogott érdekekből adják le. A vallomások a városi adóhivatalban (I. emelet) is leadhatók. A bevallási ív senkinek sem lesz kézbesítve. Bővebbet a több helyen kifüggesztett hirdetmények.

A rokkantügyek végleges rendezése céljából felhívom mindazon hadirokkantakat, kik illetményeiket mindeztideig egyáltalában nem, vagy nem pontosan kapták, hogy ügyük megvizsgálása végett f. hó 24.-ig jelentkezzenek város-ház 14. szám alatt.

Közhírré teszem, hogy a dohányjegy rendszer megszűnt.

A m. kir. Földmívelésügyi min. 26.600/1921. számú rendelete értelmében felhívom a szőlőbirtokosok figyelmét a liszttharmat járvány elleni védekezés fontosságára. A betegség leküzdésére eddig legjobban a lisztfinomsági képperral való beszorás ill. befúvás vált be. Ilyen vegyileg megvizsgált és a követelményeknek megfelelő képpor a Magyar Mezőgazdak Szövetkezeténél, Budapest, Alkotmány utca 29. szám alatt kapható.

A fegyver és vadászati adóról szóló új törvény életbe lett lépítve, ennél fogva adóköteleseket a következőkre figyelmeztetem: 1.) A vadászati jegyet váltók fegyveradójukat a m. kir. állampénztárnál fizetik. 2.) Ugyancsak ők kötelesek a lakhelyük szerint illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál bélyegköteles kérvényben kéremezni azon bizonyítvány kiállítását, melyben jövedelmei — illetve, hogy folyamodó nem alanya a jövedelem adónak, — tanúsítva lesz. Ezen bizonyítvány megszerzése után a városi adóhivatalban (I. emelet) kiszolgáltatják a vadászati jegy elnyeréséhez szükséges bejelentési nyomtatvány, mely kitöltés után nálam beadandó. Külföldi állampolgárok csak magyar állampolgár kezességével mellett szerezhethetnek vadászati jegyet. Végül felhívom mindazokat, akik emlék vagy családi ereklyeként őrzött fegyverek vagy magánfegyvergyűjteményben

őrzött már használaton kívül levő szerkezetű fegyverek, valamint kizárólag céllovászatra használt s adómentes fegyverek birtokában vannak, miszerint ezeket, — tekintet nélkül arra, hogy már az előbb érvényben volt rendelkezések alapján bejelentették s esetleg adómentesség jogelmét igazoló bizonyítvánnyal már el is vannak látva, — a városi adóhivatalban (I. emelet) 1921. évi július hó 31.-ig jelentésük be mert ellenesetben azok szintén megedőztatva lesznek.

Az 1918—1919. évekre kivetendő jövedelem- és az 1917—1919. évekre szóló hadinyereségadó tételeknek közszemlére becsatolásáról. Az 1920. évi XXIII. t. c. 22. és 58. §-a, valamint az 1920. évi 84659. szám alatt kelt pénzügyminiszteri rendelet 16. §-a értelmében a fenti adótételekre vonatkozó kiszámítási terveket tartalmazó lajstromok 1921. évi július hó 12.-től 1921. évi július hó 20. napjáig bezárólag nyolc napon át a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetve, azt ott mindenki megtekintheti. Az 1920. évi XXIII. t. c. 22. §-a alapján mindenkinek joga van úgy a saját mint a mások adóját illetőleg írásbelileg észrevételt tenni, amelyet a lajstrom közszemlére kitételének utolsó napját követő 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani.

Saját jól felfogott érdekünkben figyelmeztetek mindenkit, hogy a dohánycsempészettől vagy bármilyen más dohányjövédéki kihágástól annyival is inkább tartózkodjanak, mert a csempészetten vagy bármilyen más jövedéki kihágásban ért egyének ellen az 1921. évi VII. t. c. határozmányai, melyek nemesak súlyos pénzbírságot, hanem az elzárás büntetését is maguk után vonják, — teljes szigorral fognak alkalmaztatni. Végül figyelmeztetem a saját célra termelőket, hogy a saját használatra termelt dohány a község határából kivinni a legszigorubbán meg van tiltva.

Közhírré teszem, hogy a hercegi erdőgondnokság a Rottenriegel vagásból körülbelül 3000 méter tűzfát bocsát a városi közönség rendelkezésére. A fa ara további intézkedésig a következő: keményhasab ára méterenként 355 kor., keménydorong úrméterenként 310 kor., puhahasab úrméterenként 280 kor. és puhadorong úrméterenként 260 kor. ab erdő. A fa 1921. évi szeptember 1. éig elvándó. Ezen időponton túl a gondnokság a tűzfát nem szolgáltató ki. A tűzfát kiszolgáltatására szolgáló utalványokat a városi számvétség adja ki. Ezen utalványokkal közvetlenül a erdőőrhez kell menni, akinél minden esetben csakis esetenként elhozott fának az értékét kell megfizetni. A fa kiadása illetőleg utalványok kibocsátása f. hó 18.-án hétfőn kezdődik.

Közhírré teszem, hogy f. évi aug. hó 1.-től okt. hó 31.-ig terjedő időre 6 hegyőrt óhajt a város felfogadni ill. alkalmazni, napi illetmény 12 kor. Jelentkezni lehet Dóra Lajos és Nagy Lajos hegymestereknek vagy a városi számvétségéknél.

Jambrits Lajos polgármester.

Közhírül adom, hogy f. évi október hó 1. ig terjedő időre eső vasárnapokon és Szent-István napján, romlandó friss gyümölcs és főzelék feléeknek vasuton való elszállítására ill. a vasut-ról való leszállítása egész napon át végzendő.

F. hó 15.-én a Főtéren egy férfi kalap találatott. Igazolt tulajdonos átveheti az államrendőrségen.

Dr. Freyberger Jenő államrendőrkapitány.

Ipartestületi közlemények.

Értesítetnek a bádigos, szerelő és lakatos iparosok, hogy az anyagbeszerző utján a következő szerszámok rendelhetők: csőfogó, hidegvágó, tűzfogók gömbpofával, szabályozható csavarkulcsok, francia kulcs, lemezvágó olló, melegvágó s bádigos kalapácsok. Rendeléseket kérjük a legközelebbi üzletnapon feladni.

Az anyagbeszerzőben a már hirdett árak még mindig a leszállított áron kaphatók.

Elesztő minden pénteken kapható a hivatalos órák alatt, másnapokon pedig Flamisch Gusztáv urnál vehető át.

Az elnök.

A „hidvégi“ kisharang.

Száz közül is kihallom én
A „hidvégi“ harangot.
Máskép szólt, ha felebresztett,
Mást mesélt, ha altatott.

Hétköznapon lágy hangjával
„Miatyánkra“ tanított,
Elkísért a dülödtig,
Aztán csendben otthagytott.

Ott láttam, mint a nagy égből
Ráhajol a mezőre,
Atöleli, megcsókolja,
S úgy borul a keblére.

Mig az ég s föld csókolódznak,
Hív haza az estharang...
De már láttam mily közel van
Isten és egy cseppnyi hant.

Ünnepnapon háromszor is
Be-beszól az ablakon.
Készülnek is: öreg, apró,
Legény és a hajadon.

Az egyiknél „Imakönyv“ van
A másiknál „Egillat“
Hívja őket a templomba
A „hidvégi“ kisharang!

Patonay Sándor.

Helyi hírek.

Ligauer Albin nemzetgyűlési képviselő gyógykezelés céljából néhány hétre fűrdőre utazott.

Kinevezés. A községi foszolgabírósnál beosztott díjnokot, Radványi Antalt, Vasvármegye főispánja segédtitkárának nevezte ki.

Eljegyzés. Zulawsky Erzsébetet eljegyezte Takó Ernő hadnagy.

Eljegyzés. Szedenik Károly ligvándi kántortartót eljegyezte Csizmazia Karola ligvándi tanítónőt.

Házasság. Csizmazia István pósthivatalnok a július 23-án tartja esküvőjét Képiró Mancikával Budapesten.

Házasság. Tegnap tartotta esküvőjét Neustädter Frigyes leánygimnáziumi tanár Feigl Annival.

Házasság. Szerdán kötöttek házasságot Horváth Béla ny. főtanító és Kovács Ferencné szül. Makay Julianna községi lakosok.

Az Aibrechthinium gondnokságáról lekoszlott Lauringer Elek, helyébe a Schey család megbízásából Auguszt János nyug. h. polgármester lett a gondnok.

A vagyonválságról szóló törvényjavaslatot állította össze a múlt és mai számunkban Gratzl Gyula takp. pénztáros. Félreértések elkerülése végett orommal közöljük a közönséggel, hogy a közművek kényszerítő befolyása alatt a pénzügyminiszter a vagyonválságot illetőleg engedélyeket tett oly irányban, mely a közönség előnyét szolgálja.

A községi ovoda, mint ahogy az köztudomású, anyagilag a legsiralmasabb helyzetben van. S míg minden társadalmi és politikai szervezett több ízben is felkérte tagjait és felajánlta támogatásra, addig az ovoda szerény vezetői esendően meghúzódva nevelik kisdeteiket. De most már a helyzet az, hogy segíteni kell a bajon mert különben bezárulnak az ovoda kapui, s a kisdetek kint maradnak. Az ovoda helyi vezetősége egy tombolával egybekötött népmulatságot rendez július 31. én a Sörkertben. A mulatságra a tombolajegyek postán küldetnek szét. Mindenki kap 10 tombolajegyet, mellyel egyrészt lerója azon társadalmi kötelezettségét, mely a kisdetek nevelésével kapcsolatos, másrészt a vezetőség a tombolát oly ügyesen rendez, hogy a tíz jegy közül legalább egy nyer. Eddig is már szép számban érkeztek be tombolatárgyak, köztük például Szombathelyről kb. 3000 K-t érő talpbőr. A helyi kereskedők is felkértek arra, hogy e nemes célra minél többet ajándékozzanak.

A községi önkéntes tűzoltó egyesület kerti mulatsága júli 7-én lesz a Sörkertben. A mulatság mint minden évben sikerülnek ígérkezik, délután 5 órakor kezdődik és 2 zenekar fogja a talpalávalót húzni.

Mohr Jenő és Takács Jenő megismételt hangversenye vasárnap este is nagyszamu előkelő közönséget vonzott az ev. leánygimnázium dísztermébe. A műsor, bár ugyanaz volt mint multkor, ma is az újság ingereivel hatott. Ez a két művész javára irandó. Valóban fölötté érdekes és értékes jelenség volt, két egymástól meglehetősen elütő egyéniségnek együttes művészi revelációja amikor a nyugodt megállapodottság a fiatalos temperamentummal karöltve játék közben láthatóan egymásra hatva a klasszikus és romantikus muzsika gyöngyeit nyújtja az élvezni tudó hallgatóságnak. Mozart örök-szép koncertje, Schumann gyönyörű variációi és a szenvedélyes telfokozásokban színes Chopin-rondo a kétzongorás kompozíciók gyöngyei maradnak örök időig. Takács Jenő egyúttal mint komponista mutatkozott be. Tehetsége sokat ígérő s hisszük, hogy még nagy dolgokat fogunk hallani tőle. Ezúttal három dalát énekelte Hanély Dóra, kit e nehéz feladat sikeres megoldásáért a legnagyobb elismerés illeti. Szép zengő hangja a három különböző karakterű dalban ragyszerűen érvényesült, előadása is kifejező s mint ritka jelenséget különösen méltányoljuk kifogástalan tiszta szövegkiejtését. Ezt a hanganyagot az egyéb jó tulajdonságaival együtt komoly művészi céllal, sürűben kellene foglalkoztatni. (K. S.)

A foiskolasok mult számunkban jelzett előadására már javában folynak az előkészületek. Ez alkalommal Jambrits Lajos polgármester előadást tart. A 20 tagból álló Stúr zenekar három számban lép fel. Martha op.-ból a Nyitány, Schubert: II-mol szimfonia és Vindzori vig nők-ből nyitány Nikolaitól adják elő. Ugyancsak ez alkalommal lép fel a 20 tagból álló foiskolás férfi dalarda is. Ezenkívül még más érdekes számai is lesznek az előadásnak, mely július 30-án, szombaton este lesz. Teljes műsort a következő számban hozunk.

Holnap országos vásár lesz a vásártéren utoljára. Az új vásártérre vezető hid még a hét folyamán elkészül, úgyhogy a szeptemberi vásár már ott lesz megtartva.

Hidepítések. A város megcsináltatta a bencéskert előtti fahidat. Ezután az alreáliskola mellett levő és a Gyöngyös által elsdort hid lesz felépítve vasbetontól. Ennek elsősorban az olmodiak örülnek, mert nem kell nagyot kerülniük. Majd a Gratzl hid lesz felépítve, szintén vasbetontól.

Czene Jenő és bandaja muzsikál naponként az Elite kávéházban. Jo cigány. A községi cigányok tanulhatnának tőlük, ha mást nem, egy pár új nótát.

A Jurisich-teri városkut, mint már egyik multkori számunkban megjegyeztük végelegyengülében szenved. Nap-nap után érkeznek szerkesztőségünkbe panaszok, a kut csak egyik oldalán ad vizet, de ott is oly gyéren, hogy negyedórát kell húzni, míg egy kis korsó megtelek. E sorokat ajánljuk a városgazda figyelmébe.

Panaszok — a községi sör körül hangzanak el ismét. Keveset gyártanak. A panaszosok csak szomjazzanak, vagy iganak sopronit, mert itt mindenféle appelláció falra hányt borsó.

Uj polgári étterem. Mayer János vendéglős is gondoskodott vendégeinek kényelméről: végre elkészült a két kiesi és füstös szobácskából átalakított szép tágas és szellős modern polgári étterem, mely batran vetekedhetik bármelyik községi étteremmel. Ezen egészséges konkurencia csak a közönség előnyét szolgálja, ami mindenesetre öröndetes jelenség.

Köszönetnyilvánítás. A községi áll. polgári foiskola igazgatósága a helybeli Leányegylet t. elnökségének és tagjainak, valamint azon nemeslelkű holgyeknek, kik az iskola kebelében fennálló cserkészcsapat tagjai részére az ingés nyakkendő készitést díjmentesen elvállalták és elkészítették — halás köszönetét fejezi ki.

Megszökött a kórházból egy cigány köszörűs, Budán Antal mintegy 1800 korona értékű kórházi ruhával.

Nagyszabásu pénzhamisítás és ezen pénzeknek forgalomba hozatala történik, Sopron és Vas megyéknek nyugati határában. Az éber esendőrség közreműködésével sikerült a községi államrendőrségnek elkobozni mintegy 50.000 K. hamisított pénzt. A száz koronás osztrák feléről eltüntették a „Deutsch-Österreich“ felülbélyegzést, úgyesen, kevésbé úgyesen, nagyító üveggel azonban tisztán látható a hamisítás. E hamisítás természetesen jó üzlet, hisz háromszorosát éri a mi koronánk az osztrák koronának. Másrészt pedig sokan nem bélyegeztették felül pénzüket s ezt most Ausztriában akarják hamis uton elvégeztetni. De majd végez ezekkel a bíróság.

Csütörtökön, július 14-én a városban egy férfi aranygyűrű három kövel — brilliáns, rubint és saphir — elveszett. Kérik a becsületes megtaláló a gyűrűt illő jutalom ellenében a lap kiadóhivatalába eljuttatni.

Színes muszlin harisnyák 75 koronától, uri soknik 30 koronától feljebb. Harisnyakötés és fejelés békebeli pamutból elfogadtatik. Harisnyakötő Szombathely, Széll Kálmán utca 6. sz.

Ha jó minőségű arut kíván olcsón vásárolni, úgy keresse fel bizalommal Kolmann csemegeüzletet Szombathely, Széll Kálmán utca 8. sz. Póstaí rendeléseket a leglelkismeretesebben elintézt. — Pontos és szolid kiszolgálás.

Vidéki hírek.

A hosszuszegiek ünnepe. Nagy ünnepe volt mult vasárnap Hosszuszegnek. A köztisztelőben álló községbíró Fröhstuck Mihály tartotta ezüstlakodalmát s ugyanakkor mondotta fia Faludi (Fröhstuck) Marcellin Insbruckban végzett bencés tanár első miséjét. Az ünnepi házból induló menet mintegy kétezer ember, a környék lakossága követte a templomba. Amerre a menet elhaladt, az ablakok kivirágozva. Az ünnepi szíbeszédet dr. Schermann Egyed pannonhalmi vikárius mondotta megható szavakban ecsetelve a papság hivatását, mely az élet minden körülményi közt vezetésre hivatott. Megható látvány volt, midőn az új misés az ezüst lakodalmaspárra aldását adta. D. u. Schmiedt Alajos tanító vezetésével a kath. Legényegylet jól sikerült műkedvelő előadást rendezett. Az ünnepségen jelen volt Horváth Andor főbíró, Heisz Mátyás esperes, Konezöl Antal és dr. Maitz Ede plébánosok, s a környék papsága.

A nagygencsi harangszenteles. Nagygencsen a harangszenteles igen szép ünnepély keretében zajlott le vasárnap. A két harangot a közönség áldozatkészségéből vettek meg.

Czakon Olvasókor alakult. Elnöke Borhi József. Az alapszabályokat a főbíró útján jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez.

Ebredő címen alkalmi lapot indított a szombathelyi Ebredő Magyarok Egyesülete. Kapható Köszegen is.

Ujabb erdei kihágások, kb. 70 darab fekszik a rendőrségen. Jelenleg már nem községi, hanem nemesesői, veleimi és horvátzsidányi lakosok állottak be a faértékesítő társaságba. A horvátzsidányiak különösen a nyírfavesszők iránt tanúsítanak nagy előszeretettel, azokból seprűt fonnak, behozzák Köszegre és drágán eladják.

Egy millió hamisított bankjegyet koboztak el mult héten Szombathelyen a rendőrségi dedektívek a német vidékről odakerült olyan atyafiaktól, akik azért mentek lépre, mert a rendesnél jóval magasabb árért helyezhették el terményeiket. Kapzsizaguk most óriási kárt okozott nekik. Az elkobzott pénznek legfeljebb a felét kapják vissza. A büntetéstől csak úgy menekültek, hogy jóhiszeműségüket vették figyelembe.

Visszaadják a hadikölcsönkötvényeket. A pénzügyminiszter értesítette a pénzügyintézeteket, hogy a nosztrifikálásra benyújtott hadikölcsönkötvényeket adják vissza a tulajdonosoknak.

Dr. Heider-fogpor, szalicyl szájviz, mosószappan, tejkrem, kölniviz, brillantin, naftarin, vaselin, benzin, fehérpíó-tisztító a legjobb minőségben csak **HORVÁTH DROGÉRIÁBAN** kapható Szombathely, Király-utca.

Közérdekű hírek.

Az új aprópénz. A közel jövőben forgalomba kerülnek az új 50, 20, 10, 2 és 1 koronások. Az 50 koronáson II. Rákóczi Ferenc mellképe látható, fején kőszagforgós kalpaggal. A 20 koronáson a budai halászbástya a Mátyás templom képével kékes fekete színben van nyomtatva. A 10 koronás a bekeretezett hosszás tojásdad alakú mezőben a budapesti láncidő, háttérben a budai várhegyen levő királyi palota képével látható. A 2 koronás közepén a koronás magyar országeimer, a jobboldali szélesebb részében pedig tojásdad alakú ékítményes keretben hullámzó buzakalaszokat ábrázoló magyar alak képe látható, mely utóbbi kép függőlegesen futó világosbarna vonalakkal van áttörve. Az 1 koronáson kuláskoszorúval ékített eszményi női fej látható, amely függőleges irányban párhuzamos világoskék vonalakkal van áttörve.

Nyugatmagyarország sorsa. Schöber osztrák kancellár a nyugati vármegyék kérdésében kijelentette, hogy remélhető, hogy ez az ügy surlódások nélkül elintézhető lesz, annyiaval is inkább, mert súlyt helyeznek arra, hogy Magyarország nemcsak jó szomszéd, hanem barát viszonyba kerüljenek. Czernin volt külügyminiszter osztrák képviselő is nyilatkozott erről a kérdéssel s azt ajánlja, hogy Ausztria vegye át a neki ítélt országrészt, de jelentse ki Budapesten, hogy további tárgyalásokra hajlandó. Amíg a tárgyalások be nem fejeződtek, ne annektáljon egyetlen területet sem a lakosság akarata ellenére. Ajánlja, hogy Ausztria mondjon le azokról a területekről, melyek reá nézve passzív és semmi haszonnal nem járnak.

Nyugatmagyarország népénél az osztrák és külföldi lapok hamis híradásai s az átutazó és többnyire osztrák idegenek tendenciosus közleményei az elképzelés közeli időpontját illetőleg nagy nyugtalanságot okoznak. — Nyugatmagyarország népe ez idő szerint teljesen nyugodt lehet, mert a határmegállapító antantbizottság csak hetek múlva fog a helyszínén megjelenni, hogy a néppel érintkezzék s hosszabb időt igénybe vevő működéséről azután a párisi legfelsőbb tanácsnak jelentését be fogja adni, amely azután ismét hosszabb idő múlva fog dönteni ez ügyben s csak ezután lép a kérdés a megvalósulás komoly stádiumába, mely stádium a legnagyobb valószínűség szerint Magyarországra nézve kedvező lesz s Nyugatmagyarország tovább is megmarad majd — nekünk.

A trianoni szerződést elfogadta a francia szenátus. A szenátus a gyűlésén egyik szenátor kifogásolja a békeszerződés igazságtalanságait. A béke — mondotta — igazságtalan Magyarország szemben. Tiltakozni kell különösen az ellen, hogy Magyarország egyes területeit minden ok nélkül átengedjék Ausztriának.

Friedrich István volt miniszterelnökről, nemzetgyűlési képviselőről, ki a Tisza perben gyilkosság bűntettével volt vádolva, a tárgyalások folyamán kiderült teljes ártatlansága. Ez alkalomból a budapesti ker. szoc. pártszervezetek igen nagyszabású és lelkes ovációban részesítették vezérüket.

Sport.

A múlt vasárnapi footballmérkőzésekkel megvagyunk elégedve. Ugy látszik a vezetők erőyes fellelése hatott a játékosokra.

Az előmérkőzésen a K. M. S. E. II. csapata 5:1 (3:1) arányban került ki győztesként a kármom football-csapat fölött. A csapatunk minden egyes tagja nagyszerűen megállotta helyét, idővel belőle kitűnő csapat lesz.

A második mérkőzés játékát, mely a footballcsapata és a községi K. M. S. E. I. csapata közt játszódott le, élvezetessé és érdekessé tette Gaug Ede a BAK kiváló jobbösszekötőjének nyugodt és biztos játéka. Precíz helyezkedése és biztos lövései lázba hozta a többi játékos is, úgyhogy mindegyik a legjobbat produkálta. A is jól játszottak. Eredmény 4:1 (2:0) a községi javára. A goalokat Gaug (kettő) Háni és Horváth rúgták.

Pénzügyi rovat.

Zürichben a magyar korona 205 áll.

Budapesti tőzsdé. Valuták: Dollár 306, francia frank 2380, Márka 405, Osztrák korona 385, Lei 423, Szokol 413.

A magyar koronát július 10-én a bécsi tőzsdén 288 el jegyezték

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Vasárnap, július hó 17. en:

Buffalo és Bill

Kalandtörténet 2 részben 12 felvonásban.

II. rész

Kié lesz a 100.000 lira?

6 felvonásban.

ETERNIT PALA

a legkiválóbb minőségű tetőfedő anyag leszállított áron ismét kapható Bauer Antal pala- és eszerpfedő mesternél Köszeg, Várkör 102.

Azon háziasszony,

aki főzelékfeléit, ugorkáit stb. jól és megbízhatóan akarja konzerválni,

ecetet

mindenkor csak a bejegyzett BRADER és TREMMEL (Köszeg, Király-ut 9. szám) cégtől kérjen.

Mindenes leány,

aki a főzéshez is valamit ért, augusztus 1-ére kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Több

köbméter jó **terméskő** eladó Mayer János vendéglősnél.

Szabóhegyen

csütörtökön és vasárnap kedvező időjárás esetén cigányzenekarhangversenyez.

Egy tanonc

felvétetik

Wlasits Gyula pekimesternél Köszegen.

Új találmány

a legnagyobb reális kereset!

Kifogástalan Broschit kemény márványt gyártok. A gyártáshoz szükséges alkatrészek mindenütt könnyen megszerezhetők. A találmány hivatalosan szabadalom által védve van. Ezen márvány alkalmas bútorgyártásra, hanglemezekre és építési célokra. A gyártás a legegyszerűbb üzemet igényli nagyon kevés tőkével. Átvevőt keresek, kinek a kizárólagos üzemet és a gyártást átadnám. Szíves azonnali megkeresések Grünwald Frigyes Wien, Salzgries 19. szám címre intézendők.

Cséplésre

a gabonaszállítás a lovardába megkezdhető. Cséplés után megőrzésre a szalma a lovardában maradhat. Előjegyzést felvesz: Kendik és Fuchs Kossuth Lajos-utca 3.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Kossuth Lajos utca 3. sz. (Sziklai-féle) ház f. é. július hó 24.-én délelőtt 11 órakor Várkör 57. sz. alatti irodámban önkéntes árverésen eladatik.

Dr. Schneller Aurél ügyvéd.

Kecskének való **szüleség** kertü lábón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Külföldi és tengerentúli

levélbélyegek, valamint jó minőségű szivarkahüvely nagy választékban állandóan raktáron Rónai Frigyes újságüzletében.

Dr. Fleisch-féle

Skabohorm-kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

Viszketegséget,

sömört, ótvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skabohorm-puder 9 korona. Kén- és kátrány-szappan 22 K. — Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF R.-T. Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

Apolló

Kőolajfinomító

gyártmányai:

Benzin, legfinomabb gép- és hengerolajok, gépszírok gyári árban kaphatók

Rosenthal Dezsőnél Szombathely, Községi-utca 8. szám.

Kiváló minőségű

Asbestcement-műpala

kapható

ZERTHOFFER MIHÁLY

ipartelepén Köszegen.

GUTH VILMOS villamos erőre berendezett

fa-, csont- és díszműesztorgálycs-műhelye

Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogást, zongoraszéket, tölcser, hordócsapot, billiárdasztalt és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobbrámát, rokkát.

Lábatlan „ROON” jelű

PORTLAND CEMENT

és román cement. Budai tetőcserep és fali gépteglek. Nyergesujfalusi fali kezítéglak azonnal szállíthatók legolcsóbb napiárban.

Legjobb minőség, pontos kiszolgálás.

Egyesült Tégla és Cementgyár R.-T.

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 6. sz.